

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation,
Building and Nuclear Safety

Umwelt
Bundesamt

Навчальний курс «Безпека хвостосховищ»

Тема 2.4

**Основні етапи Плану заходів,
узгоджені із положеннями Директиви
2006/21/ЄС. Методологія для
хвостосховищ як інструмент
імплементації Директиви 2006/21/ЄС**

Викладач: к.е.н., Т.Л. Омеляненко

Курс підготовлено в рамках міжнародного проекту «Підвищення рівня знань серед студентів і викладачів з безпеки хвостосховищ та її законодавчий огляд в Україні»

ПЛАН

- 1. Основні вимоги Директиви 2006/21/ЄС, до яких Україна має наблизити національне законодавство відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС**
- 2. Апроксимація національно законодавства до Директиви 2006/21/ЄС. Основні кроки**
- 3. Методологія безпеки хвостосховищ як інструмент імплементації Директиви 2006/21/ЄС**

Основні вимоги Директиви 2006/21/ЄС, до яких Україна має апроксимувати національне законодавство відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС

Положення з апроксимації Директиви 2006/21/ЄС зафіксовані в Додатку ХХХ Угоди про асоціацію Україна – ЄС

№	Положення з апроксимації	Строк впровадження
1	Розроблення й прийняття національного законодавства. Визначення повноваженого органу	5 років (до 1.11.2019)
2	Встановлення системи, яка забезпечить створення/розроблення операторами (суб'єктами господарювання) планів управління відходами (визначення та класифікація об'єктів/місць видалення відходів видобувної промисловості; характеристика відходів) (ст.4 і 9);	
3	Встановлення дозвільної системи, фінансових гарантій та системи контролю (ст.7, 14 та 17)	
4	Встановлення процедур управління та моніторингу видобувних пустот (гірничих виїмок) (ст.10)	
5	Встановлення процедур закриття та подальшого нагляду за об'єктами/місцями розміщення відходів видобувної промисловості (ст.12);	
6	Створення реєстру закритих об'єктів/місць розміщення відходів видобувної промисловості (ст.20)	

Специфіка вітчизняного нормативно-правового поля

Для України характерні:

1. Значна розосередженість норм регулювання щодо відходів видобувної промисловості.
2. Надто низький нормативний рівень більшості відповідних документів (частина з них відомчого характеру).
3. Наявність низки суттєвих невідповідностей положенням Директиви 2006/21/ЄС.

Зазначений стан нормативно-правового регулювання:

1. Не кореспондується з важливістю і масштабністю завдань поводження з цією категорією відходів для України.
2. Об'єктивно несе ризик послаблення контролю і відповідальності за невиконання відповідних вимог.
3. Створює достатні підстави для висновку про доцільність розробки *окремого законодавчого акту*, який би узагальнював вітчизняний досвід, і охоплював вимоги Директиви 2006/21/ЄС.

Національна нормативно-правова система імплементації Директиви 2006/21/ЄС в контексті підвищення безпеки хвостосховищ

. Примітки: * Проектні документи.

Апроксимація національно законодавства до Директиви 2006/21/ЄС. Основні кроки

Рис. 1. Перелік нормотворчих заходів з транспозиції Директиви 2006/21/ЄС

Імплементация Керівних принципів для хвостосховищ ЄЕК ООН «Керівні принципи забезпечення безпеки та належна практика для ХВОСТОСХОВИЩ»

Необхідно:

1. На виконання плану імплементации Директиви 2006/21/ЄС розробити закон України «Про поводження з відходами видобувної промисловості» та інші підзаконні нормативно-правові акти (рис. 1)
2. Затвердження та застосування «Методології з підвищення безпеки хвостосховищ», яка містить основні вимоги зазначених Керівних Принципів для хвостосховищ ЄЕК ООН, як відповідного інструментарію. Це дозволить забезпечити належну імплементацию Директив ЄС та підвищити рівень безпеки таких об'єктів.
3. Доопрацювати зазначену Методологію, або розробити її варіацію, яка б могла застосовуватись до всіх об'єктів розміщення відходів видобувної промисловості, оскільки вона залишає поза межами окремі види об'єктів поводження з відходами видобувної промисловості, зокрема породні відвали.
4. Затвердити Методологію з підвищення безпеки хвостосховищ Наказом Мінприроди.
5. Внести зміни до Наказу Мінприроди № 317 від 15.10.2014 (табл. 2). Це пов'язано з:
  - наявністю нових заходів з імплементации й коригуванням вже існуючих
  - тим, що стосовно імплементации Директиви 2006/21/ЄС жоден з перелічених у Наказі заходів не було виконано.

Відповідно мають бути переглянути строки виконання тих заходів, які наразі вже мали бути виконані

Пропозиції щодо внесення змін до Плану імплементації Директиви 2006/21/ЄС

Проект нової редакції

1.1 Нормотворчі заходи

1.1.1. Розроблення проекту Закону України «Про відходи видобувної (гірничовидобувної) промисловості» (з урахуванням вимог Директиви, у тому числі, щодо класифікації О/МРВ за категоріями небезпеки з урахуванням рекомендацій, викладених у Рішенні Європейської Комісії 2009/329/ЄС від 20.04.2009, запровадження планів управління відходами видобувної промисловості на підприємствах, механізму закриття О/МРВ та процедур на стадії після закриття О/МРВ, механізму здійснення фінансових гарантій з урахуванням рекомендацій, викладених у Рішенні Європейської Комісії 2009/335/ЄС від 20.04.2009, системи моніторингу за станом закритих О/МРВ та механізму забезпечення інформування та участі громадськості у процесі надання дозволів для О/МРВ та прийнятті рішень щодо розроблення зовнішнього плану дій у надзвичайних ситуаціях).

1.1.3. Розроблення проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок класифікації О/МРВ видобувної промисловості» (на основі Додатку III до Директиви, з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної екологічної небезпеки (НПАОП 0.00 – 6.21 – 02) та Рішення Європейської Комісії 2009/335/ЄС від 20.04.2009) та Рішення Комісії (2009/337/ЄС) про визначення критеріїв класифікації О/МРВ у відповідності до Додатку III Директиви 2006/21/ЄС

1.1.4. Розроблення проекту Наказу Мінприроди «Про затвердження Методології з підвищення безпеки хвостосховищ»

1.1.5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку ведення реєстру О/МРВ видобувної промисловості»

Пропозиції щодо внесення змін до Плану імплементації Директиви 2006/21/ЄС

Проект нової редакції
1.2. Інституційні заходи
1.3 Організаційні заходи
1.3.6. Переклад та адаптація методик, керівництв та настановних документів ЄС щодо проведення інвентаризації О/МРВВ (зокрема, BREF No. 070307/2010/576108/ETU/C2) Затвердження Методології з підвищення безпеки хвостосховищ
1.3.7. Проведення інвентаризації закритих та покинутих О/МРВ та створення відповідного реєстру (з урахуванням вимог адаптованих методик ЄС та здійсненням, за необхідності, перевірок «на місцях») із застосуванням до хвостосховищ Методології з підвищення безпеки хвостосховищ
1.4. Координаційні заходи
1.5. Спільні заходи (за згодою та за пропозиціями) із представниками ділових кіл та/або громадськістю
1.5.1. Проведення тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів для зацікавлених сторін (для операторів О/МРВ) з метою надання інформації щодо нових вимог, передбачених Законом України «Про відходи видобувної промисловості» (інформації щодо порядку розроблення планів управління відходами видобувної промисловості, змістовного їх наповнення, вимог щодо отримання дозволів на функціонування О/МРВ та фінансових гарантій, процедур управління та моніторингу видобувних пустот, закриття та подальшого догляду за О/МРВ, застосування Методології з підвищення безпеки хвостосховищ тощо) (із залученням фахівців з країн ЄС в якості викладачів)